

Nadaljnji načrti vlade - Francoski korak proti Ameriki

VLADA BO S POSEBNO KAMPANJO SKUŠALA PRIDOBITI PREBIVALSTVO, DA BO VEČ NAKUPOVALO IN VEČ POTROŠILO. — PODROBNA POJASNILA O TOČKAH V SPLOŠNEM PRAVILNIKU.

Washington, D. C. — Kakor hitro pridobi vlada vse delodajalce širom dežele, da se ji priključijo pri sodelovanju za oždravitve delovnih razmer, bo porinila v ospredje še druge vrste kampanj, da bo uspeh tem bolj zagotovljen.

Ko se bodo razmere toliko izboljšale, da bo po zvišanju plač in zaposlenosti prišlo prebivalstvo nekoliko do denarja, se bo, kakor se je izrazil industrijski administrator Johnson, podvzela med ljudstvom kampanja, da pripomore do večje cirkulacije denarja s tem, da bo več nakupilo in več potrošilo ter se bo na ta način dala prilika za delo še drugim brezposelnim. Začeti s to kampanjo bi pa bilo zdaj še prezgodaj, kajti ob sedanjem času bi se z njo izvršila enaka napaka, kakor so se delale v preteklosti. Kritiziral je gibanje, ki se je pod geslom "kupujte zdaj" razširil v nedavni preteklosti, češ, da je bilo do skrajnosti nezdravo, ko se je prebivalstvo nagovarjalo, naj potroši svoj denar ob tedanjih dobi, ki je imela pred seboj popolno negotovost.

Istočasno pa so se iz vladnih krogov podala razna pojasnila glede splošnega pravilnika, na katerega so se obvezali delodajalci. Glede nekaterih točk je namreč še vladala nejasnost. Predvsem se mora imeti pred očmi, da ima vladna kampanja namen, ustvariti delo za čim največ brezposelnih in povišati kupno moč prebivalstva, ter bi torej bilo vsako izbegavanje od strani delodajalcev smatrano kot kršitev obveze. Tako se je proglašilo od vlade kot nedopustno, da bi delodajalec skušal spraviti v svoje delavnice skrajšani delovnik na ta način, da bi delavce prignal ob času, kadar je več dela, da bi morali hitreje delati, kakor je bilo do zdaj v navadi. Tako ni dovoljeno, da bi v trgovinah dali v opoldanskem času, ko ni toliko dela, delavcem več časa za kosilo, ter bi nato morali dvojno poprijeti v popoldanski zaposlenosti.

Drugo vprašanje, ki se je stavilo na vlado, je bilo tudi to, ali sme delodajalec odpuštili dosežanje delavce, katerim mora po pravilniku plačevati dosežani plačo, in namesto njih najeti nove, ki bi jim plačeval samo minimalno plačo. Vladno pojasnilo na to odgovarja, da bi bil tak čim grobo kršenje pravilnika in se bo takemu delodajalcu vzel nazaj "plavi orel". V pravilniku sicer niso bile označene vse te podrobnosti, vendar pa se je delodajalec v njem obvezal, da bo storil svoj del pri preobnovi dežele. Ako pa se z raznimi trikmi skuša odtegniti tej dolžnosti, se mu bo tudi vzela pravica, da bi smel imenovati vladni družabnik pri sedanjih kampanjih.

Lille, Francija. — V tukajšnjem skladišču bombaža, ki je največje v Evropi, je v torek izbruhnil požar. Uničenih je bilo 23.000 bal bombaža in povzročena škoda se računa na okrog dva milijona dolarjev.

ZVIŠANJE FRANCOSKE CARINE

Na vse blago iz Amerike zvišala Francija carino za 15 odstotkov. — Znižana vrednost dolarja jo je prisilila k temu, pravi.

Periz, Francija. — Prva posledica neuspele gospodarske konference se pokazuje in Francija je pokazala v praksi svoje nasprotstvo napram Ameriki. Vlada je namreč odredila, da se naloži na vse blago, ki pride v Francijo iz Amerike, poleg dosedanje carine še 15 odstotkov.

Vlada opravičuje ta svoj korak s tem, da je prisiljena k njemu zaradi znižane vrednosti dolarja. Vsled njega da so se namreč cene ameriškega blaga toliko znižale, da tvorijo nevarno konkurenco domačemu blagu. O tem zvišanju se je razmišljalo že takoj tedaj, ko je prišel dolar padati. Odložilo pa se je le zaradi ekonomske konference, od katere je Francija pričakovala, da bo kaj ukrenila glede stabilizacije denarja.

Da francoska vlada nekako omili svojo novo odredbo, je ob enem odpravila drugo odredbo iz 14. julija, po kateri je bilo prepovedano uvažati nekatere vrste blaga. Ta odredba pa je bila tedaj naperjena v prvi vrsti proti nemškemu blagu in z nje odpravo torej Amerika ne pridobi dosti.

ZAGONETEN UMOR NAD ŽENSKO

Chicago, Ill. — Oblasti ne morejo ugotoviti povoda, iz katerega je bila umorjena pretekli torek zvečer neka ženska, stara okrog 40 let. Umor se je izvršil na 70. cesti in Campbell ave. Kakor se je ugotovilo, je na cesti pred njo ustavil neki avto, iz katerega je izstopil možki, ki je po par besedah oddal na njo dva strela. Domneve so različne: Možno je, da je bila ženska žrtev roparskega napada in jo je bandit ustrelil v nervoznosti. Pri mrtvi ženski se ni našlo denarja in se je torej utegnil izvršiti rop nad njo. Mogoče je pa tudi, da se je kdo znesel nad njo iz privatnega maščevanja.

FEDERALNA POMOČ DOMOVOM

Chicago, Ill. — Pretekli torek se je otvoril novi urad federalne korporacije, ki ima namen, posojati lastnikom hiš denar, da lahko poravnajo svoja zapadla posojila in si s tem rešijo domove pred prisilno prodajo. Takoj prvi dan je v novem uradu na 134 No. La Salle st. vložilo prošnjo za pomoč nad 15.000 prosilcev. Celi blok dolga vrsta je čakala, da dobi v uradu potrebne listine. Da je šlo hitreje, so se listine razdelile med čakajoče, ne da bi jim bilo treba, priti osebno v urad.

MEHANIČNI MOŽ NA RAZSTAVI

V električnem poslopu na čičaški svetovni razstavi se more videti robot, ki ga kaže gornja slika. Kovinasti možakar lahko na telefonično povelje sam vstane, se vsede, kad cigareto in izvršuje še druge trike. Poleg dveh dečkov, ki robota zvedavo ogledujeta, se vidi na sliki tudi njega iznajditelj, J. M. Barnett iz Mansfield, O.

SMRTNA KAZEN V NEMČIJI PREVEČ GOSPODARJEV

Štirje komunisti obglavljeni.

Hamburg, Nemčija. — V torek se je izvršila smrtna obsodba z obglavljenjem nad štirimi komunisti, kateri so bili obsojeni na smrt od posebnega sodišča dne 6. junija. Obsojenci so bili spoznani krivim zločina, da so lansko leto 17. julija povzročili smrt 18 Hitlerjevih četnikov, ko se je pod njih vodstvom ob neki paradi streljalo na nje od strani komunistov. Zgodilo se je to v tukajšnjem predmestju Altona.

DOBIČANOSNO PIVO

Albany, N. Y. — Kakor objavljiva državni davčni departament, je tukajšnja država dobila na dohodkih iz piva do konca meseca junija, torej v treh mesecih, cel milijon dolarjev na davkih.

PODJETEN MOŽAKAR

Chicago, Ill. — V sredo se je moral zagovarjati pred sodiščem 53 letni Geo. Graves vsled mnogozenstva. Mož je namreč kar tri žene istočasno vzdrževal, ali, bolj rečeno, žene so njega vzdrževale. Ko je ušel od svoje prve žene, se je v aprilu poročil s številko 2, v juniju pa s številko 3. Da bi se pred ženitvijo razporočil, se mu ni zdelo potrebno. Ženo št. 2 je živel po 6 dni na teden, sedmi dan pa je preživel pri ženi št. 3, katero je preselil, da ima tako delo, da mora stalno potovati. Žena št. 1 je zvedela za moževa dejanja in ga naznanila. Na vprašanje, zakaj se je spustil v te pustolovščine, je mož odvrnil, da je bil prisiljen, preskrbeti si prostore, kjer lahko jedel in spal, ko ni imel nobenega dela.

Kolektivne farne imajo preveč državnih nadzornikov.

Moskva, Rusija. — Tukajšnji časopis Ekonomsko Življenje je ravnokar končalo raziskovanje, ki ga je vodilo o razmerah na kolektivnih farmah širom dežele. V eni zadnjih števil objavlja svoja odkritja in pravi, da je eden glavnih vzrokov, da kolektivne farne ne prinašajo vladi takih dohodkov, kakor bi se pričakovalo, ta, ker je na njih preveliko število vladnih nadzornikov, ki brez vsakega posebnega dela vlečejo visoke plače.

PROFESIONALNA PIRACA

Chicago, Ill. — Patrick Linton in njegova žena Mary, 739 E. 90th st., vodita zanimivo zakonsko življenje. Od leta 1925, ko sta se poročila, sta se namreč ločila nič manj kot 61 krat. Vedno pa sta se tudi zopet sprijaznila. Tako sta se zopet pobotala tudi pretekli torek, ko je žena vložila tožbo za ločitev.

NEVARNO JE KLICATI PREDSEDNKA

Hyde Park, N. Y. — Predsednik Roosevelt je sam povedal neki dogodek, ki kaže, da ima priateljstvo z njim tudi svoje nevarnosti. Pred kratkim je zbolel newyorški poslanec Steingut in ležal v bolnici. Predsednik in njegova žena sta mu poslala rože in bolnik se jima je hotel zahvaliti. Vzel je v roke telefon in povedal, da želi govoriti z Washingtonom. Ko pa operatorica zasliši, da hoče govoriti s predsednikom v Beli hiši, nenadoma zapre telefon in kmalu nato pri-

KRIŽEM SVETA

Managua, Nikaragua. — Strahovita eksplozija je pretekli torek pretresla to mesto in spravila prebivalstvo v paniko. Pripetila se je v vladni tovarni orožja, ki jo je razneslo. Kakor se domneva, je nesreča zahtevala nekaj življenj.

Andorra. — Francija je prepovedala vsak izvoz iz te države. Po večini je tak izvoz navadno tihotapstvo. Tukajšnje prebivalstvo nakupi v Franciji blago in ga nato preneže nazaj preko meje v Francijo, kjer ga proda kmetom z visokim dobičkom.

Havana, Kuba. — Med policijo in civilisti se spopadi še vedno nadaljujejo. Pretekli torek so bile pri takem pretepu ubite tri osebe, ranjenih pa 35. Komunisti se obdolžujejo kot povzročitelji nemirov.

NASILNIKI PRED SODIŠČEM

Chicago, Ill. — Pred sodiščem se vrši obravnava proti dvema čičaškima raketirjema, John Rooney in Henry Berry, ki sta med drugimi čini z nasiljem izsilila iz enega lastnikov Goldblatt trgovin večje svote "v svrhu protekcije". Na vesti imata tudi umor nad nekim čuvajem omenjene trgovine.

INDIJANKA DOBILA MILIJON DOLARJEV

Tusla, Okla. — 25 letna Creek Indijanka Hanna Anderson je v torek prejela od okrožnega sodišča v Denverju brzojavko, v kateri je bila obveščena, da je dobila dolgotrajno pravdo za neke oljnatc vrelce. S tem je ženska postala nenadoma bogatašinja, kajti pridobila si je nad milijon dolarjev.

UŽIVANJE NEZRELEGA SADJA USODNO

New Castle, Ind. — 7 letna deklica G. Coloman je pretekli torek umrla nenadne smrti. Zdravniki so sprva domnevali, da se je zastrupila, pozneje pa se je ugotovilo, da je smrt nastopila vsled uživanja zelenih jabolka. Državni kemik je bil poverjen z nalogo, da preišče njeno drobjeve.

IZGREDI V PREMOGARSKIH OKROŽJIH

Brownsville, Pa. — Nad 30 tisoč premogarjev je točasno na stavki v tukajšnjih okrožjih mehkega premoga, ki zahtevajo, da se prizna unija United Mine Workers. Med stavkajočimi je prišlo že do več izgrediv, od katerih je bil eden najbolj resnih pretekli torek. Nemiri so izbruhnili istočasno pri štirih rudnikih in se nato razširili še na druge. Celi dan je imel šerif s svojimi možmi dosti opravila, da je upostavljal red, kolikor je pač mogel. Prej je vojaštvo nadzorovalo nemirna okrožja. Poveljnik pa je odkopal svoje moštvo, ko ni dobil bjačenja, kajti, kakor se je izrazil, s svojimi 352 možmi, kolikor jih je imel na razpolago, ni mogel kontrolirati celega obširnega ozemlja.

Kot je pred kratkim zadivljala nad Mokronogom in okoliški uslužbenec iz norišnice.

Iz Jugoslavije.

TEKSTILNA TOVARNA HUTTER V MARIBORU SE RAZVIJA V NAJVEČJO TOVARNO TE VRSTE V JUGOSLAVIJI. — ZOPETNA ŽRTEV STRELE. — SMRTNA KOSA. — RAZNE VESTI, NOVICE IN NESREČE.

Delavstvo se bo oddahnilo

Ze je bilo poročano o spodbudni podjetnosti mariborske tekstilne tovarne Hutter in drug, ki gradi novo predilnico. Kakor sedaj poročajo, ne gleda tovarnar samo da razširi svoje podjetje, ampak tudi za socialne interese, da pomaga brezposelnim. Pravi, da bo nova tekstilna zaposlila nad 800 novih delavcev in s tem bo brezdelnemu delavstvu veliko pomagano. Poslopje je že dograjeno in sedaj instalirajo nove moderne stroje ter urejujejo notranjost prostorov. Najbolj razveseljuje za brezposelne delavce je to, da bo tovarna pričela z obratovanjem v novih prostorih še pred zimo, s čimer bodo mnoge družine obvarovane pred zimskimi nadlogami in pomanjkanjem. Poleg tega pa tovarnar priziduje tudi poleg tkalnice nov oddelek, kjer bo tudi zaposlenih do 800 delavcev-tkalcev. Tako se bo število delavstva v omenjeni tovarni pomnožilo v razdobju kratkega pol leta za celih 1600 delavnih moči. Učinki tega se bodo brezdvomno poznali vsaj v mestu in okolici, zlasti pri revnih brezdelnih družinah, ki so v zadnjem času pretrpeli veliko pomanjkanja. — Spričo navedenih dozdav in povečav omenjene tekstilne tovarne Hutter in drug v Melju pri Mariboru, postane to podjetje največje podjetje te vrste v celi Jugoslaviji, ne samo v Sloveniji.

Prepovedano društvo — zopet dovoljeno

Iz Sv. Pavla pri Preboldu poročajo, da zopet dovoljeno delovanje Katoliškemu izobraževalnemu društvu, ki je bilo svoj čas ustavljeno.

Nesreče

Šestletni posestnikov sin Stefan Kastelic s Hriba pri Semiču je zlezal na nizko streho, s katere je padel na tla in obledel s hudimo poškodbami. — Alojz Marn, 29-letni krojač iz Moravščine, ki je pri Litiji je hotel podreti visok voz sena, ki se je ragnil med vožnjo. Pri tem se je tako nesrečno poškodoval, da je moral iskati pomoči v kandijski bolnici.

Smrtna kosa

V Novem mestu je umrl Davorin Bohte sodni oficijal v pokorju in tajnik gostilniške zadruge star 61 let. — Umrli so še Šešah, pri Sv. Pavlu pri Preboldu, Martin Golavšek, p. d. Kozlov Tenč. Zadela ga je kap v starosti 50 let. — V Zagorju ob Savi je umrla Helena Jesih, stara 79 let.

Nesreča pri podiranju drevesa

Anton Tršina 30-letni posestnik iz Telč pri Škocjanu je potegnil dreve. Doletela ga je nesreča, da ga je padajoče drevo pokopalo pod seboj. S zlomljeno levo nogo je bil prepeljan v bolnico.

Nevaren padec

Alojzij Vidmar, 20-letni posestniški sin iz St. Jošta se je neke nedelje peljal s kolesom v Dolž k maši. Na strmem klanecu mu je odpovedala zavora, nasproti mu je pa prihajal neki voz. Kolesar, ki se je vozu umaknil, je tako nesrečno prišel letel na neki kamen, da si je zlomil ključnico in pretresel možgane. Težko da bo okrevalec.

Ponesrečil se

Na Mali planini pri Kamniku je sekal smreke neke nedelje popoldne mlajši posestnik iz vasi Prapetno — Sv. Primož. Pri sekanju si je prizadel prav neznanatno rano, pa bi kmalu rad tega izkvravel, da ga niso odpemili takoj v bolnico.

Strelna ubija

Kot je pred kratkim zadivljala nad Mokronogom in okoliški uslužbenec iz norišnice.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Ustanovljen leta 1891. Established 1891.
Izdaja vsak dan razun nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.
Izda in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

NEKAJ IZ DETROITA
Detroit, Mich.
Poglejte zapuščeno hišo, — Father Odilo je ven odišo. — Šel je na trje v daljni kraj, — dal Bog, da pride kaj kmalu nazaj.

PA POVEJTE, ČE NISEM PESNIK.
Saj pravim. Ča bi bil še enkrat mlad, bi šel takoj študirat za župnika ali celo za škofa, da bi šel potem véasih na počitnice. Počitnic sicer dobim tudi tako precej in sicer neprostovoljnih, pa mi nič kaj ne teknejo.

FATHER ODILLO SE JE NAMREČ PODAL V GORNJI MICHIGAN NA POČITNICE IN MU ŽELIMO, DA SE ZDRAV IN VESEL ZOPET PO KONČANIH POČITNICAH POVRNE MED NAS.
— Oltarno dr. je imelo svoj piknik na Trampuševih prostorih v nedeljo 30. julija, ki je prav dobro uspel. Bil je vroč dan, da se nihče ni branil hladnega ječmenovca. Zgodilo se je pa nekaj na tem pikniku.

KAJ JE NOVEGA PRI SV. ŠTEFANU
Chicago, Ill.
Že v zgodnjih popoldanskih urah so se zadnji petek zbirali naši otroci in odrasli ob cesti na Lincoln ter nastavljali ušesa. Slišali so namreč, da se v cerkveni dvorani oglašata naša mladinska godba, ki se bo ta dan pokazala tudi znanj v svoji novi uniformi. Radovednost na cesti je postajala vedno nestrpnejša, a godbe še ni bilo na svetlo. Slednjit prikorka sledeč udarcem bobna skupina 40 otrok razvrščenih po štiri in štiri, opremljenih s krasno uniformo, znotraj nekako zlato rumeno zunaj pa prijazno plavo, tako ovrtnik in čepica.

TO IN ONO
NESREČA GA JE PREGANJALA
V Great Crosby v Angliji je umrl 25. junija William Turner, 77 letni bivši kapitan "Lusitanie," potniškega parnika, ki ga je 17. maja 1915. torpedirala nemška podmornica in ki je potegnil s seboj na dno morja 1200 potnikov. Torpediranje tega parnika je bilo pač največje barbarstvo nemških podmornic in je močno vplivalo, da je Amerika posegla v svetovno vojno na strani antante.

POZORI! — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker se tem veliko pomagata listu.
Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

letni pozneje je na podoben način ušel smrti pri potopu parnika "Irvenis," ki je vozil 2500 vojakov na Sredozemskem morju v Solun in je bil torpediran. Kapitan Turner torej na morju ni imel sreče. Bridko usodo, ki jo je prenašal tem težje, ker je bil z dušo in telesom mornar, je pripisoval galebu, ki je padel na krov njegove ladje pri Hornovem rtiču, ko je Turner kot kapitan prvič plul po morju. Mornarji so trdno prepričani, da prinaša galeb nesrečo. Kapitanu "Lusitanije" jo je menda res prinesel.

PREGANJANJE V MEHIKI
V zadnjem času so v Mehiki zopet pričeli z vso silovitostjo preganjati katoliške duhovnike. Zopet je bilo aretiranih in pretepenih mnogo duhovnikov. Ko je oče Martin Lamera imel blagoslov v cerkvi v mestu Irapuato, je nenadoma vdal v cerkev komunist, ki je zabol duhovnika in ga umoril. Množica je navalila na zločinca, ki se imenuje Luis Garcia, in ga tako pretepla, da je drugi dan umrl.

TO IN ONO
NESREČA GA JE PREGANJALA
V nedeljo, dne 6. avgusta, priredi naša podružnica piknik v Grossovem prostoru v Homewood. Zatorej uljudno vabimo vsa jolietška društva, kakor tudi iz Rockdale in bližnjih naselbin. Posebno pa vabimo vse članice naše podružnice. Prijelite seboj svoje družine, kakor tudi vaše prijatelje. Vsi ste dobrodošli večja ko bo družba bolj se bomo zabavali.

TO IN ONO
NESREČA GA JE PREGANJALA
V Great Crosby v Angliji je umrl 25. junija William Turner, 77 letni bivši kapitan "Lusitanie," potniškega parnika, ki ga je 17. maja 1915. torpedirala nemška podmornica in ki je potegnil s seboj na dno morja 1200 potnikov. Torpediranje tega parnika je bilo pač največje barbarstvo nemških podmornic in je močno vplivalo, da je Amerika posegla v svetovno vojno na strani antante.

TO IN ONO
NESREČA GA JE PREGANJALA
V Great Crosby v Angliji je umrl 25. junija William Turner, 77 letni bivši kapitan "Lusitanie," potniškega parnika, ki ga je 17. maja 1915. torpedirala nemška podmornica in ki je potegnil s seboj na dno morja 1200 potnikov. Torpediranje tega parnika je bilo pač največje barbarstvo nemških podmornic in je močno vplivalo, da je Amerika posegla v svetovno vojno na strani antante.

TO IN ONO
NESREČA GA JE PREGANJALA
V Great Crosby v Angliji je umrl 25. junija William Turner, 77 letni bivši kapitan "Lusitanie," potniškega parnika, ki ga je 17. maja 1915. torpedirala nemška podmornica in ki je potegnil s seboj na dno morja 1200 potnikov. Torpediranje tega parnika je bilo pač največje barbarstvo nemških podmornic in je močno vplivalo, da je Amerika posegla v svetovno vojno na strani antante.

TO IN ONO
NESREČA GA JE PREGANJALA
V Great Crosby v Angliji je umrl 25. junija William Turner, 77 letni bivši kapitan "Lusitanie," potniškega parnika, ki ga je 17. maja 1915. torpedirala nemška podmornica in ki je potegnil s seboj na dno morja 1200 potnikov. Torpediranje tega parnika je bilo pač največje barbarstvo nemških podmornic in je močno vplivalo, da je Amerika posegla v svetovno vojno na strani antante.

MIMO GREDE.
Pravična kazen. — Mihec stoji pred kipom Venere Miloške in pravi: "Mamica, kajne da so teje ženi odrezali roke, ker je neprestano držala prst v ustih?"

Pri zdravniku. — Zdravnik: "Koliko ur spite na dan?" Kmet: "Na dan? Prav nič!" Zdravnik: "To je nemogoče!"

Dve papigi. — Dva mlada poročena dobta v dar od stare pobožne tete papigo. Kmalu po poroki se začeta mlada pripraviti. Papiga v kletki nad vrati poslušata dnevno moža, ki kriči nad ženo: "Da bi te vrag vzel!"

Definicija učitelja. — Učitelj: "Jurček, ali mi lahko poveš, kako pravimo človeku, ki neprestano govori, čeprav se okolica ne zanima za njegove besede?" — "To je učitelj."

Med otroci. — Mimica (glej da razsvedran avto): "Zakaj ima ta avto kolesa tako na 'o'?" Janček: "Najbrž so premalo dega učili voziti."

Tudi vprašanje. — Papa, kako se reče, ta bilanc ali ta bilanca? — Seveda, ta bilanca. Bilanca je ženskega spola in zato je tako pogosto potvorjena.

V stoletju strojev. — Ah moč žček, vsa sem zaljubljena v svoj novi avto. — Da, da, stroji vedno bolj izpodrivajo moč.

Na smrtni postelji. — "Jakob," stoka žena na smrtni postelji, "kmalu bo po meni. A komaj bom mrtva, boš vzel drugo in čez eno leto ne boš več vedel, da sem bila tvoja dobra, zvesta žena." Zalosten mož pa odgovori: "Najprej umri, potem bova govorila dalje!"

V novi dobi
Industrije v Združenih državah se nahajajo v novi dobi. Gospodarske razmere so dovedle deželo v to novo dobo. Ni bilo drugače mogoče. Mašinska doba, v kateri je stroj spodrinil delavca in metal izdelke na trg je ustvaril razmere, da so mase obubožale, da je med njimi izginila kupovalna moč in palica še je obrnila in znižano kupovalno močjo začela udrihati po vseleindustrijskih samih s tem, da niso imeli več komu prodajati svojih izdelkov, ker mase so obubožale. Najprvo so občutili krizo revežih — masa, nazadnje so začele padati batine na kapitaliste same.

Manu, mlala opica, skrita med trtami na zidu je z velikim vznemirjenjem opazovala bližajočo se vrsto. Jji se toliko brigala za zamorce, ali ko je zapazila vmes tudi velike Bolganije se je prestrašila, kajti male opice se silno bojijo velikih goril, ker te jih običajno, če jih dobe v roke enostavno razgrajajo. Zato je vznemirjenost preletela ržalo opico, kakor elektrika, da je začela vriščati in bežati na vso moč v notranjost mesta.

In v istem trenutku, ko bi imel nož pasti na svojo žrtev privrščit z velikim vriskom mala opica Manu. Pokaže se na razpoki zidu in vrisči na ves glas: "Bolganiji, Bolganiji grede!" Cadij se prestraši, se obrne proti opici rekoč: "Ali govoriš resnico?" — "Da!" je zakrikala opica. "Koliko jih pa gre?" — "Kakor lista jih je!" Zdaj nenadoma obstanejo veliki duhovniki in prekinejo z obredom, ki so ga ravno pričeli.

DENAR
pošiljamo v Jugoslavijo in druge dele sveta po dnevnem kurzu. Zadnje dneve dinar stalno raste in se cene pogosto spreminjajo. Računamo po ceni onega dneva, ko dinar prejmemo. Večraj se bile naše cene:
Dinarji: Za \$ 3.00.....Din 140 Za \$ 5.00 pošljite...\$ 5.75
Za \$ 5.00.....Din 230 Za \$ 10.00 pošljite...\$10.85
Za \$ 10.00.....Din 485 Za \$ 15.00 pošljite...\$16.00
Za \$ 10.25.....Din 500 Za \$ 20.00 pošljite...\$21.00
Za \$ 20.00.....Din 985 Za \$ 25.00 pošljite...\$26.00
Za \$ 20.00.....Din 1000 Za \$ 40.00 pošljite...\$41.25
Za \$ 50.00.....Din 2500 Za \$ 50.00 pošljite...\$51.50
Vsa pisma in pošiljatve naslovite na:
John Jerich
(V pisarni Amerikanskega Slovence)
1849 W. CERMAK RD. CHICAGO, ILL.

Družba sv. Družine
(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914

Zedinjenih Držav Severne Amerike
Sedež: Joliet, Ill.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse"

GLAVNI ODBOR:
Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: Philip Zivec, 407 Lime St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Glavni tajnik: Frank J. Wadie, 501 Lime St., Joliet, Ill.
Blagajnik: John Petric, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Joseph Skur, 123 - 57th St., E. Pittsburgh, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Swec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:
Andrew Glavach, 1910 W. 22nd street, Chicago, Ill.
Jacob Strukel, 1199 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Joseph L. Drašler Jr., 66 - 10th St., No. Chicago, Ill.

POROTNI ODBOR:
Anton Strukel, 3rd St., La Salle, Illinois.
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg Station, E. Pittsburgh, Pa.
Mary Kremosec, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:
"Amerikanski Slovenc", 1849 W 22nd St., Chicago, Ill.

Do dne 1. januarja 1933 je D.S.D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin ter bolniška podpora v znesku \$106,187.91.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 ali \$1000.00.
V mladinski oddelci se otroci sprejemajo od rojstva pa do 16. leta. Rojaki(inje). Pristopite k Družbi sv. Družini.

CENTRALIZACIJA SIGURNARNA PODPORA. - D. S. D. 100% SOLVENTNA.

Čanice takozvane "Osake" zveze mladih japonskih žena, opazujejo japonske vojake na vojaških vajah. Daselej ženske na Japonskem niso smele opazovati vojakov na vajah in je to prvič v zgodovini, da jim je bilo dovoljeno to opazovanje.

lepo hvalo celemu društvu, jaz Joseph Klemenčič in celo družina
V Jolietu 22. julija 1933.
(Odobreno na seji, da se da v glasilo.)

Reporter
ST. JOHN'S DSD NO. 13
Chicago, Ill.

by Qaus 12; by Bostjancic 7.
Base on balls—off Qaus 2, off Bostjancic 3.

Once again the St. John Sabors lost. This time they fell victims of the Champs of last year, the St. Stephen Juniors, by a score of 16-4. Probably some of the "fans" think that the Sabors are a bunch of flunkies and that they will never win a game, but it is a little realized that there are two or three weak spots on the team that are occupied by beginners. Although they do their best to fulfill their respective positions they cannot win over the experience and seasoning of other players in the league. Another reason why the Sabors are in a slump is the lack of sufficient pitching. The pitchers are practically beginners also.

*Subbed in 6th for Kavas.
Errors—Sabors (6), Junior (3). Stolen Bases—S. Kolenko, M. Kolenko, Skrepek. Sacrifice Hit—C. Grill. Homers—Vucko, F. Grill. 2m Hits—Skrepek, Kovacic, Bogolin, Prah, Foys. Strike outs—by Prah (12), by Jacobs (8). Walks off Prah (8), off Jacobs (4). Hit by pitch—Jacobs (1). Wild pitch by Jacobs (1), by Prah (1). Passed balls by Vucko (2). Time 2 hr, 30 min. Umpires Banich and Wilk.

Ou' Young DSD
HOLY FAMILY BASE-BALL
Joliet, Ill.

The Holy Family Society Baseball Team defeated the Rockdale Ushers by a score of 8 to 4.

The game was played Sunday afternoon, July 30, at the Oak Grove Diamond, as part of the Society Picnic. A great time was had by all.

J. Laken was the star of the game, polling out 3 long home runs, the first three times at bat; they came in the first, the third, with Nemanich aboard, and the fifth. He also singled in the seventh and flied out in the eighth. Nemanich also stared at bat getting 3 hits.

Takacs stared a bat for the Ushers polling out a triple and two singles, while Shemek hit a 4-bagger.

T. Quas on the mound for the Society team was in great form striking out 12 Ushers and coasted to an early victory.

Box score:

Holy Family	AB	R	H
J. Senffner, cf.	5	0	1
Nemanich, 3b.	5	2	3
J. Laken, 2b.	5	4	4
Gnidovec, lf.	3	1	1
E. Laken, rf.	3	1	1
Gregory, ss.	3	0	1
Subar, 1b.	4	0	1
Scufe, c.	4	0	0
T. Quas, p.	3	0	0
Totals	35	8	12

by Gaus 12; by Bostjancic 7.
Base on balls—off Qaus 2, off Bostjancic 3.

Juniors	AB	R	H
F. Grill, c.	4	3	2
Skrepek, lf.	4	3	1
Stepuchin, cf.	5	2	2
Ude, 3b.	4	4	1
Kovacic, rf.	4	2	3
C. Grill, 2b.	4	1	2
Bogolin, ss.	5	0	1
Kerzich, 1b.	4	0	0
Prah, p.	4	1	1
Totals	36	16	13

Zahvala dr. sv. Družine št. 1, DSD.

Preslavno društvo sv. Družine št. 1, DSD., v Jolietu. Tem potom me veže moja žalostna dolžnost, da se vam iz vsega mojega žalostnega srca zahvalim, da je društvo položilo svoj nepozabni soprog lepi venec na rakev, kakor tudi, da so darovali za peto sv. mašo. Lepa hvala društvenemu odboru in glavnemu odboru DSD, ko so že po osmih dneh izplačali posmrtnino, za mojo nepozabljeno soprogo. To je najlepše, kar mora biti, da so društveni uradniki in Jednotni uradniki tako vestni in ne zanemarjajo svojega urada in dela. — Nadalje se prav lepo zahvalim vam uradnikom društva in jednote, da ste se udeležili pogreba svoje sestre in nepozabne moje soproge, kakor tudi nosilcem. — Še enkrat izrekam prav

Rockdale Ushers	AB	R	H
J. Darguzis, ss.	4	1	2
Takacs, c.	2	1	3
S. Darguzis, 1b.	4	0	0
Joe Darguzis, 3b.	4	0	0
Orlovich, lf.	4	0	0
Shemek, cf.	3	1	1
Fayfar, 2b.	4	0	1
Dejule, rf.	4	0	0
Bostjancic, p.	2	1	2
Totals	32	4	9

2 base hits—Subar, Gregory, Bostjancic, J. Darguzis. 3 base hits—Takacs. Home runs—J. Laken 3; Shemek. Struck out—

ko pomagala. Hvala lepa tudi Josipju Zamejcu, Jakobu Šega, kakor tudi Jakobu Popek in Math Omata, ki je bil s truemkom. Hvala lepa Shepli Brodus za truck in pa lepa hvala za godbo Rudolfu Diechmanu, Joseph Perushu in Antonu Diechmanu. Hvala lepa tudi vsem tistim, ki so kaj darovali za naš piknik.

Naznanim ob tej priliki, da je bila družina John Russa največja na pikniku in je do bila lepo nagrada. Druga ki je bila srečna je bila Anna Adamich 1324 Highland Ave. (št. 1408), ki je dobila \$5 — Prav lepa hvala vsem skupaj in še posebej se zahvalim Holy Family Base Ball Teamu. Le tako naprej, pa bo zmaga na naši strani. — Bratski pozdrav. Louis Martincich, tajnik.

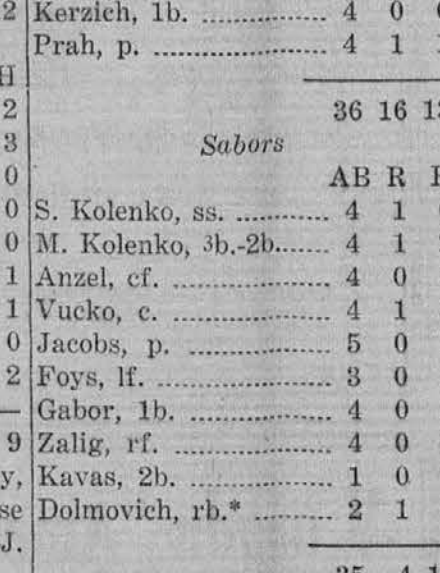
Sabors	AB	R	H
S. Kolenko, ss.	4	1	0
M. Kolenko, 3b.-2b.	4	1	2
Anzel, cf.	4	0	1
Vucko, c.	4	1	3
Jacobs, p.	5	0	1
Foys, lf.	3	0	1
Gabor, 1b.	4	0	1
Zalig, rf.	4	0	0
Kavas, 2b.	1	0	0
Dolmovich, rb.*	2	1	1
Totals	35	4	10

ZOPET S KUPAJ

August Luer, 77 let star in njegova žena Mrs. Luer, zopet skupaj po vrnitvi iz kidnaperskega jetništva. Mr. Luer je premožen altonski bankir, ki je bil te dni ugrabljen od kidnaperskega.

ODLETELA V VEČNOST...

Litvinska letalca kapitan Štefan Darius in poročnik Stanko Girenas, ki sta se smrtno ponesrečila pri Soldinu na Nemškem.

RAZNOTEROSTI

BEZGAVKE VPLIVAJO NA RAST OTROK
Čsl. statistik dr. Peller je na 35.000 otrokih med 14. in 16. letom preiskal, kakšen vpliv imajo bezgavke na rast in nagnjenje k okužitvi s škrlatinko in davico. 3250 otrokom, torej 13 odst., so bezgavke odstranili že v zgodnjih letih in dečki med njimi so bili za nekoliko centimetrov večji, nego znaša povprečna dolžina v njih starostni dobi. Dečki z bolnimi ali povečanimi bezgavkami pa so v rasti zaostali.

V poštev prihajajo vse vrste lesa, tudi njegovi odpadki. Spreminjanje v sladkor se vrši na ta način, da se les drobno zmelje in nato popolnoma osuši. Nato ga obdelujejo z visoko koncentrirano solno kislino in po nekaterih drugih manjših procedurah se spremeni v lesni sladkor. Po kratkem čistilnem procesu je že uporabljen kot visokovredna krma za živino, predelati pa se da tudi v čisti grozdni sladkor, ki je uporabljen v živilski industriji, zlasti za izdelavo slaščic. Lesni sladkor se da uporabiti tudi za pripravljanje spirita in kvasa, za stranska produkta, octovo kislino in lignin pa so dane isto tako velike gospodarske možnosti. Lignin je mogoče predelati n. pr. v briket za kurjavo.

Pri deklah se ni kazala nobena razlika v rasti, pač pa so bila dekleta brez bezgavk kakor dečki nekaj težja. Od 5000 preiskanih dekle so 500-tim odstranili bezgavke že v nežni dobi in te so dozorele v normalnem času; pri 300 deklah z bolnimi bezgavkami je pa dozorelost nastopila kakšno leto pozneje.

Kakor je pokazala statistika, se nagibajo otroki z bolnimi bezgavkami tudi k infekcijskim boleznim in sicer znaša odstotek takšnih otrok, ki dobe škrlatinko ali davico, 25%, čeim je normala 18%. Vendar se zdi, da ni direktne zveze med bolno povečanimi bezgavkami in infekcijo, temveč da vpliva tu še neki močnejši, neznan činitelj.

Po vsem tem je otrokom z bolnimi bezgavkami odstraniti te organe, kar itak ni posebno težko ali celo nevarno. Priporočljivo jih je odstraniti tudi malim otrokom, ki iz neznanega razloga zaostajajo v rasti.

SIROM JUGOSLAVIJE

Izplača se beračiti
V hrvaškem selu Preševu živi star berač, ki si je toliko priberačil, da preživlja sebe, ženo in dva sina in si je tudi kupil čedno kajžico. Ker ni hotel plačati davka je prišel v hišo davčni eksekutor in pri preiskavi našel zaboj, v katerem je bilo 17 funtov samih zlatnikov, katere je zaplenil.

SLADKOR IZ LESA
Po desetletnem naporu je nemškemu profesorju Bergiusu uspelo najti način za pridobivanje sladkorja iz lesa, te dni pa je začela obratovati v Mannheim prva tovarna, ki se bavi s tem pridobivanjem in ki ji bodo v kratkem sledile podružnice po vseh važnejših deželah sveta. Ni dvoma, da bo nova industrija zavzela v zmagoslavnem pohodu svet, kajti nobena druga sirovina ne dovoljuje tako popolne izrabe kakor les v tem oziru.

Radi slabega šolskega spričevala pobegnili
Na Količevem pri Domžalah je v Bonačevi papirnici padel težak valj na dva delavca in sicer na 29-letnega Miha Pirnata in 22 letnega Antona Korošca in oba nevarno poškodoval.

Chi Scribbler
SIRITE AMER. SLOVENCA!

PRIPOROČA SE
slovenskemu občinstvu, kateri pridejo na svetovno razstavo, kakor tudi drugim. Imam na razpolago čiste spalne sobe, zraven tudi restavracijo z domačo kuhinjo, kakor tudi gostilno z dobrim svežim pivom. Najemnina zmerna. Za pojasnila se obrnite na:

ANTON GOLENKO
2226 Blue Island Ave., CHICAGO, ILL.
Ako pridete iz drugega mesta se poslužite telefona Canal 8045 in Vas pridemo iskati na postajo.

V NAJEM
za krajšo ali daljšo dobo se dobi čiste z pohištvo opremljene sobe. Najemnina zmerena. Za pojasnila se obrnite na

Mr. John Marovič,
2140-West 21st Place,
Chicago.

V JUGOSLAVIJO
Preko Havre
Na Hitrem Ekspresnem Parniku
PARIS
11. avgusta, 9. septembra
29. sept.

Ile De France
19. avg., 5. sept.

CHAMPLAIN
24. avgusta, 20. septembra

Nizke vozne cene v vse dele Jugoslavije
Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščenega agente

French Line
306 N. Michigan Ave.
Chicago, Ill.

ANTON NEMANICH & SON
PRVI SLOVENSKEGA POGREBNI ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI.
Ustanovljen l. 1895.

Na razpolago noč in dan. Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.
1002 N. Chicago Street, Joliet, Illinois

FRANK E. PALACZ Predsednik
Res. telefon Rockwell 4882

JOHN MAROVICH Podpredsednik
Res. telefon Canal 3681

A. Glavach & Co. Inc.
SLOVENSKEGA POGREBNIŠKI ZAVOD

Automobili za vse slučaje, kot krste, poroke, pogrebe ter vse druge slučaje. Odprt noč in dan. Kadarkoli rabite našo postrežbo nas samo pokličite.

Uradni telefon: 1916 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.
Canal 1267 in 5889

Nesreča
Na Količevem pri Domžalah je v Bonačevi papirnici padel težak valj na dva delavca in sicer na 29-letnega Miha Pirnata in 22 letnega Antona Korošca in oba nevarno poškodoval.

BIG CIRCUS OFFERS GIRAFFE-NECK WOMEN
Golden Jubilee Tour of Ringling Bros and Barnum & Bailey Brings Mighty Feature in Weird Burmese Belles—Gala 7-Fold Program, Including New Spectacle, The Durbar and Almost Countless Newly-Imported Acts.

The Ringling Bros and Barnum & Bailey Combined Circus, on its Ringling Brothers' Golden Jubilee tour, will positively exhibit in
GRAND PARK, CHICAGO
9 Days, Beginning MATINEE SATURDAY, AUG. 5th
LAST TIME SUNDAY NIGHT, AUG. 13

and a golden opportunity will be afforded the residents of this vast territory to see one of the wonders of the world—the renowned royal Padang giraffe-neck women from Burma, the most sensational importation ever achieved by even The Greatest Show on Earth. These astounding Oriental human oddities are not freaks; they are proud members of a proud race, set apart from the teeming hordes of Far East Burma by their high station as rulers and by the visual sign of that exalted rank—their copper encircled necks, stretched to unbelievable lengths by rings superimposed constantly from birth to maturity.

Outstanding among the Jubilee features is the mighty spectacle, The Durbar, gorgeous, dazzling, bejeweled reproduction of India's great coronation ceremonial at Delhi, where thousands of potentates with their royal elephants and huge oriental retinues parade for the pleasure of the newly crowned ruler of Great Britain and India. Over 2,000 people and animals take part in The Durbar, and its background is opulent and bizarre with imported Hindu temples, tougas carved gold cars and royal howdahs.

Among them is the Marcellus' Flying Ballet Plastique from Paris; the great Vabanque in his leap of death; the marvelous Con Colleano, returned from his recent European triumphs as the tumbling, forward somersaulting star of the tight wire; the incredible Alfredo Codona, world's only triple mid-air somersaulting star to a catch; Dorothy Herbert, sensational equestrienne; Lucilla Leers, aerial gymnast; Al Powell, flying bowknot; Antoinette, only mid-air girl star accomplishing a double-and-a-half somersault to a catch; Hugo Zacchini, human projectile, in longer and more terrific flights from the cannon's mouth; the Hungary sisters, acrobatic pinwheels; Maximo, stellar comic of the slack wire, and scores of others equally notable. One hundred of the best known clowns will make merry in the concourse of the world's largest tent.

The great combined circus will arrive on four long trains of 100 double-length steel railroad cars, bringing over 1,000 people, 50 elephants, 1,000 menagerie animals and 700 horses.

Izpod Golice

SLAVKO SAVINŠEK.

— Povest z gorenskih planin —

"Z mano pojdi!"
 "Čakaj, umijem se!"
 "Se boš potem!"
 In že stopi iz skednja ter mimo Kuharja skozi vas in nazaj po poti, ki je bila po njej prišla. Z velikimi koraki sega v pot in mali, suhi, drobni Terpina jo komaj, komaj dohaja.
 "Meta, ne ženi tak, ne zmorem!"
 Meta hiti dalje.
 In ko leteta iz Dobravškega grabna proti Rudniku v Črni vrh, zopet:
 "Meta, dušo izdahnem!"
 Pa zopet nič odgovora. To so bile vse besede, ki so bile izgovorjene med njima vso dolgo pot, dve uri daleč.
 Tilen je med tem z Matevžem trpel. Komaj je bil ranjeni popil škodljivo čaja, mu je pričela rasti vročica. Zdaj mu je bilo vroče, da je podzavestno sunil odejo od sebe in mu jo je moral Tilen siloma pokrivati nazaj, zdaj zopet ga je tresla mrzlica, da so mu sklepetali zobje in je Tilen znozil skupaj vse odeje in vse materine cunjice, da jih je zmetal na drgetajočega ranjenca. Obraz mu je gorel ko v plamenu, oči so za hip osteklenole pogledovale pred se, pa se zopet zaprle. Pretrgani glasovi so se trgali ranjenemu iz ust, v prsih mu je vrel, hropel je, da je menil Tilen: pljuča mu raznese. Rana je pričela vnovič krvaveti. Tilen si ni znal pomagati. Sedel je ob ranjencu na pogradu, pa ga miril in ga s silo tiščal nazaj na plevnico, kadar se je hotel pognati kvišku.

Blesti je pričel. Pretrgane, nerazumljive besede so mu suvale pričerkoma iz ust, nato pa je beseda zrastle druga v drugo, krik v krik. Vsa znana imena je klical vročičnik: Anžeta, Tilna, Mohorja, Matijo, Majdo, financarja. Največkrat eno: Cilko.
 "Cilka, kot se Bog prosi, prosim, skrivj me! Financarji me hočejo!"
 In zopet mirno:
 "Cilka, ruta, ruta, kako je lepa! Rdeče rože so na njej. — O ne, kri, kri je, Cilka, kri!" je butnilo iz njega.
 Tilen je menjaval mrzle obkladke na čelu, ali videlo se mu je, da ti še slabšajo stanje ranjenčev in ni si skoro upal obnavljati jih. Prosil je Boga, naj bi se že skoro vrnili mati s Terpi-no, hodil je vsako minuto gledat na vrata, če morda že ne prihajata težko pričakovana. Z novo skrbjo se je vedno vračal nazaj k pogradu. Oni pa je pričel znova, hujše ko dozdaj:
 "Tilen, Tilen!" je kričal z nečloveškim glasom, "Tilen, roko daj! Joj peče, Tilen, peče!" — Glej ga, glej name meri Tilen, ustrelil me bo! Tilen drži me, padam, padam!"
 In se je komaj za hip umiril, pa se je znova pognal Tilnu v roke s peno na ustih in iz ust se mu je vsipalo:
 "Cilka, kri, Cilka kri!"
 Tedaj je začutil Tilen, da se mu je po prsih, ki je nanje upiral ranjenca, razlilo nekaj gorkega. Rana se je odprla znova in kri se je udrila iz njega. V tistem trenutku pa sta planila v kočjo mati in Terpina.
 Dan je že sijal v kočjo. Terpina se je brž pripravil k ranjencu, mati in Tilen sta mu pomagala. Nekaj nujnega orodja je Terpina itak vedno nosil s seboj; par lončkov in steklenico z zdravili, ki jih je vedno pripravljval sam, tudi. Z neznanško spretnostjo je izrezal ranjencu kroglo iz života, mu z nečem namazal obe rani, ga nanovo prevezal in mu vžil v usta par kapljice zdravil. Ko je bilo to opravljeno, je sedel

ob ranjencu na pograd.
 Tilen se ni mogel premagati, vprašal je:
 "Kaj bo?"
 "Kar bo Bog dal in narava! Dosti upanja ni, preveč je izgubil krvi!"
 Vsi trije so molčali. Mati so čez čas nekam izginili in niso se vrnili v kočjo. Ranjencu se je sčasoma umirila vročica, kmalu potem, ko mu je bil Terpina znova prevezal rano in mu dala novih kapljic, je zaspal v globokem spanju. Terpina ga je ves čas opazoval, a Tilen tudi. Pa bolj se ko Matevža, Terpinin obraz. In ko se je Terpina zopet vsedel na pograd, je vnovič vprašal Tilen:
 "Terpina, kaj mislite, kako bo?"
 "Če bo po tem spancu odlegel, je upanje!"
 "In koliko časa bo to trpelo?"
 "Šest ur. Če bo do takrat šla vročica nazaj in bo ranjeni miren, je upati, da se bo izlival. Začuda veliko krvi je izgubil."
 "Od daleč sem ga prinesel."
 "Kdo ga pa je?"
 "Financarji za Kočno!"
 "Se mi je videlo. Tihotapec. — Čaj, saj imas ti tudi krvavo roko!"
 Tilen se ni brugal za rano, dasi ga je skelela ves čas. Ni utegnul, ker ga je preveč skrbelo Matevževa rana. Zdaj pokaže roko Terpini.
 "Hm?" zmajuje ta z glavo, "v palcu imas kost zdrobljeno, popraviti bo treba!"
 Kar hitro se je k temu pripravil, uravnal koščice, jo prevezal med dve deščici in obvezal.
 "Umrle ne boš za njo," ga je potolažil, ko je bil gotov.
 "Se mi zdi! Ne znajo griziti financarji!"
 "O, tegale so dobro oplazili! — Pa si ga zmogel tako daleč, Tilen? Težak je moral biti!" Občudovaje gleda Terpina na Tilna, svojega sina, ki je bil razen oči ves materin, ves Metin. Tilen pa ni vedel, da ga opazujejo oči očetove.
 "Ej, saj smo še močni in zdravi!" se potegne Tilen v višino, da z glavo buti skoro v strop. Kost mu počijo v sklepjih, prsi se mu vzbočijo izza srajce na vratu, žile se napno in tilnik pordeči, tilnik, ki bi skalo nosil, ako bi bilo treba!
 "Kje pa so mati?" vpraša Terpina čez čas.
 "Kaj vem, kam jih je zopet gnalo. Pa menda že v stajo!" odgovarja Tilen.
 "Mest so šli, saj prej niso utegnili, ko so morali iti po vas. Sam Bog vas je tako hitro prinesel. Bil sem že ves obupan, ker si nisem znal več pomagati z njim."
 "E, mati so me podili, da sem jim komaj sledil! So še trdni, mati, Tilen, še za dve mladi planšarici!"
 "O, so," se užge Tilnu v obeh in nehote stopi med vrata, da pogleda v dolino, če še ne neso mati golide od stajice. Ves v solncu stoji ob podbojih. Bled je sicer v obraz, ali vendar je zdravje v njem in moč in moška samozavest. Čisto je obrit, na gladko ostrizen, izpod močnih obrvi sijajo zelenkaste oči. Poteze pri ustih so malce navzdol ukrivljene, senco na njih povečuje močan nos. Čuden je ta Tilen. Ni ga skrbi za obleko, ne za drugo lepoticenje. Ali eno skrbi ima: brije se vedno, kadar mu je financarji niso trdo za petami. Ne nosi ne brk, ne dolgih las, vedno se striže gladko. Radi britja mu šentpeterčani radi pravijo: dobnavski kaplan. Tilen pa se le smeje temu priimku in se skrbno dalje brije. Ni bil še šel v tovorjenje, ne da bi se bil prej obril.
 Mati pridejo z mlekom in pristavijo za kobilico.

O TEM IN ONEM

USPEH ZVEZE NARODOV

Če ne more še Zveza narodov preprečiti vojne in uspešno posredovati med razkačenimi nasprotniki, je vendar storila človeštvu že mnogo dobrega. Na marsikaterem področju zasluži vse priznanje, a navadno je javnost malo informirana o tem njenem uspešnem delu.

Zveza narodov se n. pr. stalno bavi z vprašanjem suženjstva. Tako je ugodno rešila to zadevo v državi Liberija, v deželi črnecv in severozapadni Afriki ob Gvinejskem zalivu. Liberija je tudi članica Zveze narodov, kljub temu se je še po vojni zopet razpaslo suženjstvo v tej državi. Zveza narodov je poslala v Liberijo posebno komisijo, enega Američana, enega Angleža, in enega Liberijca, ki so proučili suženjsko vprašanje v tej državi. Na podlagi njihovega poročila sta bila predsednik in podpredsednik Liberije prisiljena podati ostavko. Poročilo ugotavlja, da se je v Liberiji razpaslo suženjstvo, ki uporablja iste metode, kakor so bile v navadi pred 100 leti. Značilno je, da se zaslužujejo ljudje sami domačini, ki so se povzeli do oblasti in ki so se izločili pri belokozih, v prvi vrsti v Ameriki.

Kupčija s sužnji je bila po zakonu prepovedana, toda oblastniki so kmalu našli izhod za svoje grde posle. Že od nekdaj je bila navada, da so dolžniki zastavili svoje ljudi, ako niso mogli plačati dolgov. Zakon, ki prepoveduje kupčijo s sužnji, pa ne govori o zastavljanju ljudi, zato so to pomanjkljivost brezvestni ljudje takoj izrabili. Prvotno je v takšni kupčiji, to

je v zastavljanju, veljal en moški 3 angleške funte, ena ženska pa 4 funte; pozneje se je ta cena dvignila za moške na 4 funte, za žensko na 6. Pri zastavi so napravili pravo pogodbo, ki so jo podpisale tudi priče.

Kupčija s sužnji je uganjal prav na debelo pošni ravnatelj Samuel Ross, dokler ni bil odstavljen na zahtevo Zveze narodov. Z vojaško silo je dal poloviti po več sto ljudi in jih prepeljati v Fernando Po, kjer so potrebovali črne delavce. Ross je bil v mestu Monrovia, to je v prestolnici države, silno bogat človek. Imel je zveze navzgor in navzdol in tudi z vojaštvom. Ko je prišel nadzornik Sherman nadzorovat njegov pošni urad in ga je tam zalotil pri tem grdem poslu, je vso zadevo javil vladi. Toda mesto da bi vlada odslovila Rossa, je odpustila iz službe Shermana, češ, da bi bil moral molčati. Tudi takratni podpredsednik Liberije se je bavil s tem čednim poslom in zlorabil ves svoj vpliv. Oblastniki so imeli posebno navado nagnati z vojaštvom na svoja posestva veliko število črnecv, ki so morali obdelovati njihovo zemljo. Oblastniki so nesrečnemu ljudstvu pripovedovali, da so to državna posestva in da jih je treba obdelovati. S prisilnim delom je hotela vlada tudi napraviti nove ceste po državi. Ljudje so morali s seboj prnesti na delo tudi lastno orodje. Dobivali so silno slabo hrano. Jasno je, da ni moglo v teh okoliščinah delo od rok. Uradniki so potem oddeležili vsaki skupini določen kos ceste, ki so jo morali napraviti. Tisti, ki niso dela izvršili, so bili strahovito bičani. Vse to je od-

krila komisija Zveze narodov. Ta je protestirala pri liberijski vladi, ki je končno vsaj trenutno napravila red.

Drzni Škot v uporniškem taboru

Liberijska vlada je nedavno sama prosila Zvezo narodov za posredovanje v drugi notranji zadevi vladne republike. Proti vladi se je uprla dolga vrsta plemen. Razen dveh plemen so vsa napovedala vojno mestu Monrovia, kjer vladajo izobraženi črnci, po večini priseljeni iz Amerike. Uporniki so zažgali že 24 vasi, 12.000 ljudi moških, žensk in otrok, so izgnali iz vasi v puščavo, kjer so bili brez strehe in brez hrane. Zveza narodov je tedaj poslala Škota Mackenzie v Liberijo, kjer je nastopil kot posredovalec med vlado in uporniki. Drzni Škot je šel v tabor upornikov. Te je kmalu prepričal, da je bolje, ako se pomirijo. In res so mu izročili nad 500 pušk. Bil je sklenjen mir, ki so ga praznovali nato z velikimi slovesnostmi. Pregnana plemena so se lahko vrnila v zapuščene vasi. V Liberiji je zavladal mir.

ZDRAVEJ IN BOLEZEN

L. 1778. je pisal stari zdravnik dr. Stolpertus: "Kako bi bilo želeli, da bi lekarnarji pomedli svoje praške iz svojih delavnice in da bi namesto teh skrivnosti postavili vanje bele, pletene košarice s svežim sadjem in spremenili tako pol lekarnarje v prodajalnice sadja!"

Pri delavcih v klobučarnah so v zadnjih letih opazovali češče pojavljanje izpuščajev po rokah, odkar so v obratih uvedli borekarsko alkalijevo raztopino še laško za otrditev klobučevine.

Novorojenček sestoji najmanj dve tretjini iz vode. Pri odraslih osebah znaša delež vode v sestavi telesa okrog 60%, mehki deli sami vsebujejo celo najmanj 75 odstot. vode.

Za dolge napore, n. pr. v raznih sportnih panogah, igra hrana veliko vlogo. Po vseh iskustvih imajo tu prednost ljudje, ki se hranijo z neko neobhodno potrebno najmanjšo količino hrane in se zadovoljijo s polovico od dveh tretjin običajne količine beljakovin (pred vsem iz jaja, mleka, sira, žita, sočivja) ter z rastlinski imogljivimi hidrati.

Blaznež s krampom

Cele Moste so bile pokoncu ženske vreščale, otroci jokali ko je neki blaznež tolkel s krampom po nekih vratih in jih hotel na vsak način razpiti. Pozneje so ugotovili da je neki darševno zmeden človek, ki ga je baš močno prišlo. Doma je nekje od ljutomerske okolice in se piše za Zemličja, star okoli 40 let.

Društva

ki oglasijo svoje prireditve, veselice, igre, itd. v

AMERIKANSKEM SLOVENCU

imajo vsikdar dobro udeležbo in dober uspeh.

"AMER. SLOVENCA" ne čita samo vaše

članstvo, pač pa mnogi naši rojaki po vaši okolici.

Oglaševalne cene v "Am. Slovincu" so zmerne.

V uradu "Amer. Slovenca"

- lahko kupite Money Ordre od American Express Company;
 - lahko pošljete denar v stari kraj po dnevnem kursu;
 - lahko plačate vaše račune za luč in plin;
 - lahko dobite raznovrstne informacije kot: —o potovanju v stari kraj, ali kamorkoli, in —o dobavi povratnega dovoljenja za priti nazaj iz starega kraja;
 - o dobavi potnih listov, bodisi jugoslovanskih ali ameriških;
 - izdelujemo vsa notarska dela za tu in stari kraj, kakor tudi prestave na slovenski in angleški jezik
- Se priporočamo!

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd ST., CHICAGO, ILL.

HLADNO PIVO GASI ŽEJO!

Naznanjam, da imam na čepu vsak čas izborno "BLUE RIBBON" pivo po

5c vrček

Prodajam ga tudi na pelice

V moji gostini imam posebne prostore za dame. Za posetnike svetovne razstave in druge potnike imam na razpolago čiste spalne sobe. Rojakom Slovincem se topli priporočam za naklonjenost.

Ant. Tomažin

SLOVENSKA TOČILNICA PIVA — VSE VRSTE SODE ICE CREAM in SLAŠČICE. 1903 West Cermak Rd. CHICAGO, ILL. Tel. Canal 8840.

DR. JOHN J. ZAVERTNIK

PHYSICIAN & SURGEON OFFICE HOURS AT 3724 West 26th Street 1:30—8:30—6:30—8:30 Daily Tel. Crawford 2212

at 1858 W. Cermak Road 4:00—6:00 p. m. Daily Tel. Canal 9694—9695 Wednesday & Sunday by appointment only. Residence Tel.: Crawford 8440 If no answer—Call Austin 5700

DR. ANDREW FURLAN

— ZOBOZDRAVNIK — 1858 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Uradne ure: 9—12 dop.; 1—5 pop.; in 6—8 zvečer—v četrtak, petek in soboto. WAUKEGANSKI URAD JE na 424 — 10th Street Tel. na domu in uradu: Ontario 7215 Ordinariz. v ponedeljek, torek; (v sredo samo dopoldne.)

LEADING PRESCRIPTION DRUGGISTS FINGL BROS.

E. G. FINGL, R. Ph. G. A. W. FINGL, R. Ph. G. Two Stores — 1858 West Cermak Road Phone Canal 9694—9695 1758 West 21st Street Phone Canal 9734—9735 CHICAGO, ILLINOIS

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.